

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 8 декември 2023 г.
(OR. en)

16613/23

ECOFIN 1354
FIN 1287
UEM 429

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Специален доклад № 16/2023 на Европейската сметна палата „Управление от страна на Комисията на дълга по NGEU – Обнадеждаващо начало, но е необходимо по-добро хармонизиране с най-добрите практики“ — Заключение на Съвета (8 декември 2023 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно специален доклад № 16/2023 на Сметната палата „Управление от страна на Комисията на дълга по NGEU – Обнадеждаващо начало, но е необходимо по-добро хармонизиране с най-добрите практики“, одобрени на заседанието на Съвета по икономически и финансови въпроси от 8 декември 2023 г.

Заклучения на Съвета относно Специален доклад № 16/2023 на Европейската сметна палата

„Управление от страна на Комисията на дълга по NGEU – Обнадеждаващо начало, но е необходимо по-добро хармонизиране с най-добрите практики“

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

1. ПРИВЕТСТВА публикуването през юни 2023 г. на Специален доклад № 16/2023 на Европейската сметна палата (ЕСП) „Управление от страна на Комисията на дълга по NGEU – Обнадеждаващо начало, но е необходимо по-добро хармонизиране с най-добрите практики“ („Специален доклад на ЕСП“)¹ и ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ отговора на Комисията, приложен към Специалния доклад на ЕСП.
2. ПРИПОМНЯ заключенията от извънредното заседание на Европейския съвет на 17, 18, 19, 20 и 21 юли 2020 г.², съгласно които „за да се осигурят на Съюза необходимите средства за справяне с предизвикателствата на пандемията от COVID-19, Комисията ще бъде упълномощена да получава от името на Съюза заеми на капиталовите пазари“, и ИЗТЪКВА по-специално, че съгласно тези заключения „тъй като Next Generation EU е изключителна форма на отговор на тези временни, но извънредни обстоятелства, предоставените на Комисията правомощия за получаване на заеми са с ясно ограничен размер, продължителност и обхват“.

¹ Специален доклад 16/2023 „Управление от страна на Комисията на дълга по NGEU“ (europa.eu).

² <https://www.consilium.europa.eu/media/45137/210720-euco-final-conclusions-bg.pdf>

3. ПРИПОМНЯ Решение 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз („Решението за собствените ресурси“)³, съгласно което „Комисията установява необходимите условия за администриране на операциите по получаване на заеми. Комисията информира редовно и изчерпателно Европейския парламент и Съвета за всички аспекти на стратегията си за управлението на дълга“.
4. ОТЧИТА създаването от Европейската комисия в кратък срок на елементите, които ѝ позволяват да прилага Решението за собствените ресурси, по-специално системата за управление на дълга по NGEU, като разчита на първична пазарна инфраструктура, включително тръжна система, мрежа от първични дилъри и емитирането на множество облигации и полици като част от Инструмента за възстановяване NGEU, включително „зелени“ облигации; ПРИПОМНЯ, че за целите на финансирането на NGEU Комисията е упълномощена да заема средства в размер до 806,9 милиарда евро (по текущи цени) на капиталовите пазари до 2026 г.; това се постига чрез емитирането на облигации на ЕС; ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ факта, че сумата в размер до 723,8 милиарда евро (по текущи цени) е разпределена за Механизма за възстановяване и устойчивост с цел насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза, като на държавите членки се предоставя финансова подкрепа с оглед на техните инвестиции и реформи в шест тематични стълба, включително екологичния преход и цифровата трансформация, като по този начин им се помага да се справят с икономическото и социалното въздействие на пандемията от COVID-19⁴;

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2053>.

⁴ Вж. Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост.

5. ПРИПОМНЯ временния характер на NGEU, като се има предвид, че всички задължения, поети чрез извънредното и временно оправомощаване на Комисията да заема средства, трябва да бъдат погасени изцяло най-късно до 31 декември 2058 г.; ПРИПОМНЯ, че изплащането на главницата и съответните лихви по отношение на средствата, заети, за да се използват за безвъзмездна подкрепа, ще бъде поето от бюджета на Съюза, а погасяването на заемите и на всички свързани с тях разходи, направени от Съюза, се поема от страната бенефициент;
6. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ, че с оглед на единната стратегия за финансиране, установена в Регламент 2022/2434 от 6 декември 2022 г.⁵ и в Решение за изпълнение 2022/2544 на Комисията от 19 декември 2022 г.⁶, емисиите на Комисията за NGEU, макрофинансовата помощ (МФП) + за Украйна и други потенциални бъдещи програми за получаване и отпускане на заеми повече няма да бъдат специфични за отделната европейска програма, която ще се финансира с облигациите.
7. ПОСОЧВА, че първото емитиране по NGEU от страна на Комисията се е състояло през юни 2021 г., т.е. непосредствено след влизането в сила на Решението за собствените ресурси; ИЗТЪКВА, че понастоящем ЕС е един от най-големите емитенти на деноминирани в евро дългови инструменти и най-големият емитент на „зелени“ облигации в световен мащаб.

⁵ Регламент (ЕС, Евратом) 2022/2434 на Европейския парламент и на Съвета от 6 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 по отношение на установяването на диверсифицирана стратегия за финансиране като общ метод на получаване на заеми. Източник: [EUR-Lex - 32022R2434 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁶ Решение за изпълнение (ЕС, Евратом) 2022/2544 на Комисията от 19 декември 2022 г. за установяване на договорености за администрирането и изпълнението на операциите на ЕС по получаване на заеми и управление на дълга в рамките на диверсифицираната стратегия за финансиране и свързаните операции по отпускане на заеми. [EUR-Lex - 32022D2544 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

8. КОНСТАТИРА, че от началото на 2022 г. пазарната доходност се е повишила, а нестабилността на цените се е увеличила в резултат на геополитическия контекст, включително агресивната война на Русия срещу Украйна и затягането на паричната политика в развитите икономики; ОТБЕЛЯЗВА, че променената среда е довела до увеличаване на разходите по заемите и за операциите по заемане на средства по линия на NGEU.
9. ОТБЕЛЯЗВА, че в специалния доклад на ЕСП се прави оценка, наред с другото, на системата, разработена от Комисията за управление на емитирания дълг за финансиране на NGEU, въз основа на проектирането и ранната експлоатация на системата за управление на дълга по NGEU от юни 2021 г. до юни 2022 г.; ПОДЧЕРТАВА, че ЕСП се е консултирала с националните институции за управление на дълга на 27-те държави членки, за да набележи по-специално потенциални подобрения на механизмите на ЕС за управление на дълга.
10. ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ с констатацията на ЕСП, че:
- Комисията е заела средствата навреме и в съответствие с регулаторните ограничения, а разходите по заемите съответстват на нейната пазарна позиция.
 - Новите структури и компетенции са позволили финансирането по NGEU да започне бързо, но че те се нуждаят от укрепване, както е посочено в препоръките в Специалния доклад на ЕСП.
 - Целите на Комисията по отношение на управлението на дълга не са били ясно определени от самото начало, което е ограничило оценката на изпълнението.

11. СМЯТА, че препоръките на ЕСП са уместни и могат да допринесат за по-нататъшното подобряване на управлението на дълга от страна на Комисията; ПРИВЕТСТВА приемането от страна на Комисията на всички препоръки, направени от ЕСП, и нейния ангажимент да изпълни коригиращите действия до средата на 2024 г.⁷
12. ОТБЕЛЯЗВА по-специално, че ЕСП препоръчва на Комисията да формулира ясни цели за управление на дълга и да докладва и да докладва постигнатите резултати при тяхното изпълнение; ОТБЕЛЯЗВА, че Специалният доклад на ЕСП не определя подробни насоки за посоката, показателите и принципите на цялостната стратегия за управление на дълга, насочена към балансирана структура на разходите и риска на дълговия портфейл в рамките на рисковите параметри на дълга/пасивите за цялостното управление на дълга; ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ, че действията на Комисията са имали за цел да гарантират, че ЕС получава най-изгодните за него условия за получаване на заеми в средносрочен и дългосрочен план; ПРИПОМНЯ, че при управлението на своя дълг и кредитен портфейл Комисията следва да организира емитирането на облигации в съответствие с рамка за управление на риска, която да гарантира, че обратното изкупуване през дадена година остава в рамките на бюджетния капацитет на ЕС и зачита съответните бюджетни ресурси на ЕС, предвидени в законодателните актове за създаване на програмите, финансирани чрез емитиране на дългови инструменти (в случая на NGEU Решението за собствените ресурси).

⁷ Източник: Отговор на Комисията на Специален доклад № 16/2023 на Европейската сметна палата.

13. ПРИВЕТСТВА приемането от Комисията на всеобхватна стратегия за управление на дълга⁸, която да направлява прилагането на нов единен подход за финансиране, при който инструментите, разработени за NGEU, ще се използват по същия начин за други програми за отпускане на заеми, създадени след декември 2022 г., което ще направи ценните книжа на ЕС по-хомогенни и ликвидни.
14. ПРИПОМНЯ, че от 2021 г. насам Комисията редовно информира Икономическия и финансов комитет (ИФК) относно организацията на емисиите по NGEU, управлението на падежите и погасяването на дълга по NGEU, рамката и емитирането на „зелени“ облигации, плановете за финансиране и финансовото състояние на инструмента за възстановяване NGEU; ПРИПОМНЯ, че на 23 септември 2021 г. Икономическият и финансов комитет възложи на своя Подкомитет „Пазари на ЕС за държавни дългови инструменти“ (ESDM) да обсъди допълнително финансирането на NGEU въз основа на докладите на Комисията; ИЗТЪКВА ползите за Комисията от обмена на информация и експертния опит на националните институции за управление на дълга, представени в ESDM; ПРИВЕТСТВА продължаването на тези редовни доклади и обмена на най-добри практики във връзка с операциите на ЕС по получаване на заеми и планирането на емитирането пред ESDM и ИФК.

⁸ [Четвърти шестмесечен доклад относно изпълнението на операциите на ЕС по получаване и отпускане на заеми.PDF \(europa.eu\).](#)

15. ПРИВЕТСТВА намерението на Комисията да приведе организационната структура на своята служба за управление на дълга в по-добро съответствие с най-добрите международни практики, да създаде отделен отдел за административни услуги, да засили ролята на главния служител по риска и постепенно да замени външния и временния персонал, работещ по управлението на дълга на ЕС, с по-постоянен персонал на ЕС, като същевременно изцяло спазва таваните на настоящата многогодишна финансова рамка за периода 2021–2027 г. и отчита ползата за Комисията от експертния опит на командированите служители от други служби за управление на дълга.
16. ОЧАКВА по-нататъшното изпълнение на националните планове за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на държавите членки в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост като част от NGEU, включително когато е приложимо, главите за REPowerEU на този механизъм, които, когато са предназначени за справяне с последиците от пандемията от COVID-19, също предоставят финансиране за ключови инвестиции и реформи за укрепване на стратегическата автономност на Съюза чрез диверсифициране на енергийните доставки и повишаване на независимостта и сигурността на енергийните доставки на Съюза.